

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **P. R.**

skazanego z art. 14 § 1 w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 14 maja 2025 r. kasacji obrońcy skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 3 lipca 2023 roku, sygn. akt II AKa 1/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu
z dnia 24 października 2022 roku, sygn. akt II K 18/22

1. uchyla zaskarżony wyrok oraz w całości wyrok Sądu Okręgowego
w Przemyślu z dnia 24 października 2022 r., sygn. akt II K 18/22, to jest
wobec P. R. oraz A. S. i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w
Przemyślu do ponownego rozpoznania;

2. obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego.

Marek Pietruszyński   Małgorzata Gierszon   Barbara Skoczowska

[PŁ]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 24 października 2022 roku, sygn. akt II K 18/22, P. został uznany za winnego tego, że w nocy z 27 na 28 maja 2021 roku w P., województwa [...], działając z zamiarem bezpośrednim usiłował pozbawić życia P.S. wymierzając mu liczne ciosy tasakiem kuchennym o ostrzu długości 16,7 cm oraz szerokości od 6,6 cm do 7,5 cm w górne części ciała, w tym głowę, szyję oraz brzuch, przy czym zamierzonego skutku nie osiągnął z uwagi na podjętą przez pokrzywdzonego obronę i zasłonięcie się lewą ręką przed zadawanymi ciosami, a także z uwagi na spłoszenie przez ochronę pobliskiej hurtowni, w wyniku czego spowodował u pokrzywdzonego obrażenia ciała w postaci otwartego złamania 1/3 dalszej trzonu lewej kości łokciowej, uszkodzenia lewego nerwu łokciowego na wysokości 1/3 dalszej lewego przedramienia, uszkodzenia ścięgien zginacza łokciowego nadgarstka i częściowego uszkodzenia ścięgien prostowników palców V IV lewej ręki, rany ciętej lewego przedramienia po stronie odłokciowo-grzbietowej, awulsyjnego uszkodzenia ścięgna prostownika IV palca prawej ręki, powierzchownej rany ściany brzucha, stłuczenia prawego podudzia, skręcenia prawego stawu kolanowego, skręcenia prawego stawu skokowego, przy czym obrażenie w postaci uszkodzenia lewego nerwu łokciowego na wysokości 1/3 dalszej lewego przedramienia spowodowało u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Uznając winę sprawcy Sąd wymierzył mu karę dziewięciu lat pozbawienia wolności, z zaliczeniem okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28 maja 2021 roku do dnia 24 października 2022 roku. Orzekł ponadto nawiązkę w kwocie 40 000 złotych na rzecz pokrzywdzonego P.S.

Tym samym wyrokiem skazano A.S. za przestępstwo z art. 239 § 1 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, na jej poczet zaliczono okres jego zatrzymania.

Wyrok został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego P.R., który w apelacji podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, naruszenia art. 5 § 2 k.p.k., art. 201 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. oraz zarzut niewspółmierności orzeczonej kary.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 3 lipca 2023 roku, sygn. akt II AKa 1/23, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że w opisie czynu zwrot „wymierzając mu liczne ciosy” zastąpił zwrotem „wyprowadzając w jego kierunku kilka ciosów”, w pozostałej części natomiast utrzymał go w mocy, zwalniając ponadto oskarżonego P.R. od ponoszenia kosztów sądowych i obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który zaskarżył go w całości i sformułował w niej zarzuty:

1. rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającego na nienależytej obsadzie sądu i braniu udziału w wydaniu tego orzeczenia osób powołanych na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw - to jest SSA X. Y., SSA X.1 Y.1 i SSA X.2 Y.2, których droga awansu oraz procedura powołania budzi uzasadnione wątpliwości co do ich niezawisłości oraz bezstronności,
2. rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest przepisu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającego na niezbadaniu obsady Sądu I instancji, podczas gdy w wydaniu tego orzeczenia brała osoba powołana na urząd sędziego Sądu Okręgowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw - to jest SSO X.3 Y.3 (sędziego sprawozdawcy), którego droga awansu oraz procedura powołania budzi uzasadnione wątpliwości, co Sąd II instancji uczynić winien był niezależnie od granic zaskarżenia apelacji i podniesionych zarzutów,

3. rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. przez jego błędną wykładnię i błędne zakwalifikowanie czynu skazanego z tej podstawy prawnej, podczas gdy na podstawie dokonanych przez Sąd ustaleń i zebranego materiału w sprawie skazanemu można przypisać wyłącznie popełnienie przestępstwa określonego w art. 156 § 1 pkt 2 k.k. lub z art. 157 § 1 k.k., jednak dopiero po przeprowadzeniu badań lekarskich pokrzywdzonego P.S., czego w tej sprawie nie uczyniono, a opinie lekarskie biegłych R.S. i K.P. były wydane na podstawie pierwszej i jedynej szpitalnej dokumentacji pokrzywdzonego z dnia 28 maja 2021 roku (t. I, k. 5657) oraz zapoznania się z aktami sprawy we wstępnej fazie prowadzonego postępowania przygotowawczego i dlatego nie mogą być podstawą prawidłowej oceny uszkodzeń lewej ręki i skutków dla pokrzywdzonego, a tym samym do określenia, czy obrażenia lewej ręki P.S. stanowią rozstrój zdrowia na okres powyżej 7 dni, czy też spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej z art. 157 § 1 k.k. lub art. 156 § 1 pkt 2 k.k.,
4. rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 53 § 1 k.k., art. 53 § 2 k.k., art. 53 § 2b pkt 2, 4 6, 7 k.k., art. 53 § 3 k.k. przez brak uwzględnienia tych zasad i dyrektyw wymiaru kary w orzeczonej wobec skazanego P.R. karze dziewięciu lat pozbawienia wolności, w szczególności orzeczona kara jest tak dolegliwa w realiach tej sprawy, że przekracza stopień winy skazanego, nie uwzględnia znacznego przyczynienia się pokrzywdzonego w popełnionym przestępstwie przez P.R., gdyż to pokrzywdzony bez żadnego powodu wszczął zajście, bez powodu pobił skazanego, skazany popełnił czyn pod wpływem wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami zdarzenia, po jednorazowym zadaniu uderzenia tasakiem w rękę pokrzywdzonego, skazany odstąpił od zadawania dalszych uszkodzeń, pokrzywdzony przed Sądem pojednał się ze skazanym, pokrzywdzony uzyskał częściowe zadośćuczynienie w kwocie 10 000 złotych od brata skazanego, pokrzywdzony nie ma do skazanego żadnych pretensji w związku z zaistniałym zajściem, sam skazany od początku tej sprawy chciał się pojednać z pokrzywdzonym.

Formułując wskazane wyżej zarzuty obrońca wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 3 lipca 2023 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 24 października 2022 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Złożył również wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o uchylenie wyroków obu sądów i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu.

W badanej sprawie doszło do naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z nienależytą obsadą sądu II instancji, w którego składzie zasiadali SSA X. Y., SSA X.2 Y.2 oraz SSA X.1 Y.1, jak również Sądu I instancji w związku z udziałem w jego składzie SSO X.3 Y.3, czyli sędziów powołanych na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Zgodnie z uchwałą trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. BSA I4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7): *"Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności."* Uchwała ta z chwilą jej podjęcia uzyskała moc zasady prawnej i wiąże każdy skład Sądu Najwyższego, dopóty nie nastąpi

odstąpienie od niej w trybie art. 88 ust. 2 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 622; dalej ustawa o SN). Przyczyny związania Sądu Najwyższego tą uchwałą, pomimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia w sprawie U 2/20, zostały wskazane i szeroko omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego: np. w postanowieniu z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021, z. 10, poz. 41, postanowieniu z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21, wyrokach: z dnia 26 lipca 2022 r., III KK 404/21, OSNK 2023, poz. 5-6, poz. 22; z dnia 12 października 2022 r., III KK 193/20; z dnia 18 kwietnia 2024 r., II KK 434/23; uchwale z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, czy też chociażby w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., w sprawie I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22.

W oparciu więc o treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., dokonać należało oceny tych wszystkich okoliczności, które są istotne w kontekście tzw. testu niezależności i bezstronności sędziego, którego istotą jest zapewnienie stronie prawa do rozpoznania jej sprawy przez sąd niezależny i bezstronny, a więc zrealizowanie jej prawa do rozpoznania sprawy przez sąd w aspekcie art. 45 ust. Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 konwencji. Trafnie zwraca się uwagę, że kwestia ta musi być przedmiotem ocen wtedy, gdy konkretni sędziowie nie tylko swoją karierę orzeczniczą zaczynali, bądź kontynuowali w oparciu o decyzje Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, ale brali aktywny udział we wspieraniu wszelkich „reform” wymiaru sprawiedliwości po roku 2015 i utożsamiali się z wyrażanymi przez ówczesnie rządzących kierunkami zmian (uzasadnienie wyroku SN w sprawie III KK 470/23). Wskazuje się zasadnie, że zagadnienie to nabiera dodatkowego wymiaru w przypadku tych sędziów, którzy nie tylko uczestniczyli w bezprawnej procedurze przed niekonstytucyjnym organem, jakim jest wspomniana Rada, ale ponadto przyjmowali stanowiska z rąk Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego i swoimi działaniami w pełnym zakresie popierali te wszelkie decyzje czy zmiany, które następnie były jednoznacznie uznawane przez sądy międzynarodowe za naruszające gwarancje prawa do niezależnego sądu ustanowionego ustawą. Ich kariery w strukturze sądownictwa powszechnego, czy też nawet i Sądu Najwyższego były nietypowe o tyle, że awanse

do sądów wyższych instancji lub na stanowiska funkcyjne miały bezprecedensowo szybki charakter (wyrok SN z dnia 17 kwietnia 2024 r., III KK 470/23).

Do takich osób należy Sędzia X. Y., który został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie postanowieniem Prezydenta RP z 10 grudnia 2020 r., nr 1130.[...].2020 (M. P. z 2021 r., poz. [...]), na wniosek zawarty w uchwale KRS Nr [...] z [...] czerwca 2020 r.

Sędzia ten konsekwentnie wspierał kandydatury do niekonstytucyjnego organu, jakim jest od 2018 r. Krajowa Rada Sądownictwa. W 2018 r. podpisał listę poparcia dla kandydatury do KRS sędziego X.1 Y.1, a więc osoby co do której poważne zastrzeżenia wysunięte zostały przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Apelacyjnego w Krakowie w uchwale z 6 marca 2023 r. w związku z jego delegacją do tego Sądu oraz ubieganiem się przez niego w powołanie na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Powyższe było konsekwencją ujawnienia w mediach sprawy egzaminu na aplikację sędziowską córki X.4 Y.4 – byłego posła X., a obecnie sędziego Trybunału Konstytucyjnego, w którym to wątku pojawia się również osoba X. Y.

W dniu 9 listopada 2018 r. sędzia X. Y. został wyznaczony od 11 listopada 2018 r. na stanowisko Prezesa Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie przez pełniącego obowiązki Prezesa Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego J.M., a od 11 listopada 2021 r., decyzją z 8 listopada 2021 r., przez Prezesa tej - uznanej przez międzynarodowe Trybunały (TSUE i ETPCz) za niespełniającą wymogów sądu „ustanowionego ustawą” – Izby, T.P. W 2022 r. sędzia X. Y. podpisał listę poparcia do KRS dla X.1 Y.1, wówczas sędziego Sądu Rejonowego w Jarosławiu delegowanego do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie i jednocześnie wyznaczonego przez Ministra Sprawiedliwości – w niestosowanym dotąd trybie – na stanowisko Prezesa tego Sądu. Bezspornie wskazuje to na obdarzenie sędziego X. Y. przez kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości dużym zaufaniem.

Widoczne związki z Ministerstwem Sprawiedliwości, a zwłaszcza akceptacja działań dotyczących tzw. reform sądownictwa po 2015 r. wywołują rozdzwiek w ocenie sylwetki zawodowej sędziego. Nie można bowiem przyjąć, że sąd jest niezależny i bezstronny, jeżeli członek jego składu zawdzięcza swoją pozycję w

strukturach wymiaru sprawiedliwości bliskim, bezkrytycznym relacjom z władzą wykonawczą czy ustawodawczą. Wobec tego, że każdy obserwator wymiaru sprawiedliwości może dostrzec, iż ścieżka awansu zawodowego sędziego zależna jest od zbieżności jego postępowania z oczekiwaniami władzy, nie jest dopuszczalne jednoczesne uznanie, że w innej sferze aktywności, w tym orzekaniu, te zbieżności zupełnie znikają.

Kolejny sędzia zasiadający w składzie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie rozpoznającego badaną sprawę to Sędzia X.1 Y.1 Został on sędzią Sądu Rejonowego w Jarosławiu w 2003 r. W 2011 r. starał się o awans do Sądu Okręgowego w Przemyślu bezskutecznie. Od 4 lipca 2016 r. – pomimo negatywnej opinii Prezesa Sądu Okręgowego – został delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości i objął obowiązki głównego specjalisty w Departamencie Strategii i Funduszy Europejskich, którą to delegację następnie – przy negatywnych opiniach Prezesa Sądu Okręgowego oraz Kolegium Sądu Okręgowego – przedłużono na czas nieokreślony od 4 stycznia 2017 r., by powierzyć mu od 20 marca 2017 r. (decyzją Ministra Sprawiedliwości Z. Z.) funkcję zastępcy Dyrektora Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich. Już niecały rok później – kolejną decyzją z dnia 29 stycznia 2018 r. Z. Z. - sędzia X.1 Y.1 został od 1 lutego 2018 r. prezesem Sądu Okręgowego w Rzeszowie na okres 6 lat, choć dalej był sędzią Sądu Rejonowego w Jarosławiu (ustąpił z delegacji z dniem 31 stycznia 2018 r.). Zatem od razu – nie wracając nawet na jeden dzień do pracy sędziowskiej – otrzymał jedno z najbardziej prestiżowych stanowisk funkcyjnych w sądownictwie powszechnym, tj. stanowisko prezesa Sądu Okręgowego, będąc sędzią Sądu Rejonowego, który ani jednego dnia nie był na delegacji orzeczniczej w sądzie okręgowym. Natychmiast z objęciem funkcji prezesa SO w Rzeszowie, jako sędzia Sądu Rejonowego (który nie orzekał w sądzie odwoławczym nigdy na delegacji), dostał delegację do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, a zatem do sądu, który był usytuowany dwa szczeble wyżej niż dotychczasowy sąd, w którym orzekał. Takie postąpienia nie zdarzały się wcześniej w sądownictwie powszechnym. W ocenie Sądu Najwyższego takie awanse nie miały nic wspólnego z wiedzą i doświadczeniem orzeczniczym. Trzeba mieć naprawdę mgliste pojęcie o normalnych zasadach awansu orzeczniczego oraz funkcyjnego, by przyjąć, że opisana powyżej procedura „promowania” sędziego Sądu Rejonowego

X.1 Y.1 miała cokolwiek wspólnego z oceną merytoryczną jego zdolności do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie. Logika i doświadczenie wskazują, że była to promocja mająca kontekst polityczny, a zatem wynikająca ze szczególnej relacji wiążącej sędziego X.1 Y.1 ze ścisłym kierownictwem Ministerstwa Sprawiedliwości, które w tym okresie dokonywało demontażu Krajowej Rady Sądownictwa.

SSA X.1 Y.1 jest członkiem obecnej Krajowej Rady Sądownictwa, niekonstytucyjnego ciała uzurpującego rolę stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 1 Konstytucji – por. chociażby uchwały SN: z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22; z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22; z dnia 13 kwietnia 2023 r., III CB 6/23; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 lipca 2022 r., III KK 404/21; z dnia 12 października 2022 r., III KK 193/20; z dnia 19 października 2022 r., II KS 32/21; z dnia 14 grudnia 2022 r. II KK 206/21; z dnia 15 lutego 2023 r., II KK 571/22; z dnia 6 kwietnia 2023 r., II KK 119/22; z dnia 19 kwietnia 2023 r., III KK 375/21; z dnia 17 maja 2023 r., V KK 17/23; z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; z dnia 18 lipca 2023 r., III KS 26/22; z dnia 24 sierpnia 2023 r., V KK 562/22; z dnia 26 września 2023 r., II KK 288/23; z dnia 28 września 2023 r., II KK 55/23; z dnia 11 października 2023 r., III KK 185/23; z dnia 18 października 2023 r., III KK 60/23; z dnia 8 listopada 2023 r., III KK 239/23; na gruncie traktatowym takie same stwierdzenia zostały zawarte w wyrokach ETPCz: z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19, z dnia 8 listopada 2021 r., Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skargi nr 49868/19 i 57511/19, z dnia 3 lutego 2022 r., Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20, z dnia 15 marca 2022 r. Grzęda przeciwko Polsce, skarga 43572/18, z dnia 23 listopada 2023 r., Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21 oraz wyroki TSUE: z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19, z dnia 21 grudnia 2023 r., C-718/21), który biorąc udział w pracy tego ciała w sposób czynny wziął udział w destrukcji wymiaru sprawiedliwości i procesie podporządkowania wymiaru sprawiedliwości organom władzy ustawodawczej i wykonawczej (pomimo, że sądownictwo jest władzą odrębną od pozostałych władz).

Z kolei sędzia X.2 Y.2 odebrał w dniu 4 lutego 2021 r. od Prezydenta RP nominację na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu na wniosek zawarty w uchwale KRS Nr [...] z dnia [...] czerwca 2020 r., a następnie został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie postanowieniem Prezydenta RP z dnia 24 lutego 2022 r., nr 1130.[...].2022 (M. P. 2022.[...]), na wniosek zawarty w uchwale KRS Nr [...] z dnia [...] października 2021 r.

Po przeprowadzeniu testu niezawisłości i bezstronności sędziego X.2 Y.2, należało podnieść, że także i ten sędzia podpisał listę poparcia dla kandydata do Krajowej Rady Sądownictwa sędziego X.1 Y.1 z Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu. W przypadku sędziego X.2 Y.2 rozwój jego kariery, osiąganie kolejnych awansów są wręcz niespotykane.

Pomimo artykułowanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i organów międzynarodowych zastrzeżeń odnośnie do niezależności Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą o KRS, sędzia zdecydował się ubiegać o powołanie do pełnienia urzędu na jedno stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Tarnobrzegu, które zostało ogłoszone w M.P. z 2019 r., poz. 479, a więc w Sądzie, w którym orzekał również sędzia X.1 Y.1 W postępowaniu tym nie miał kontrkandydata. Uchwałą KRS [...] z dnia [...] czerwca 2020 r, zapadła już po uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie wskazanego sędziego na urząd sędziego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, które została dokonane postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] stycznia 2021 r., nr 1130.[...].2021. Wkrótce po powołaniu sędzia przystąpił do procedury awansowej do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, zgłaszając się do konkursu na jedno stanowisko sędziowskie w tym Sądzie ogłoszone przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 26 marca 2021 r. w M.P. z 2021 r., poz. 319. Na podstawie uchwały KRS nr [...] z dnia [...] października 2021 r. jego kandydatura została przedstawiona Prezydentowi RP, który postanowieniem z dnia [...] lutego 2022 r., nr 1130.[...].2022, powołał X.2 Y.2 do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie. Dokonując oceny kandydatury sędziego KRS wskazała jako jedną z okoliczności przemawiających za powołaniem go na urząd sędziego w Sądzie Apelacyjnym w

Rzeszowie jego doświadczenie orzecznicze uzyskane w ramach delegacji w tym Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie, którą to delegację rozpoczął od dnia 1 października 2021 r.

W świetle tych obiektywnych okoliczności poważne zastrzeżenia musi budzić merytoryczna ocena kwalifikacji tego sędziego dokonana przez KRS, dając podstawy do twierdzenia, że podejmując uchwałę kierowała się innymi niż merytoryczne przesłankami.

Zatem również przebieg kariery zawodowej tego sędziego, podanie się dwukrotnie, w bardzo krótkim odstępie czasu, wadliwej procedurze awansowej, poparcie kandydata do KRS – organu pozbawionego niezależności od organów władzy wykonawczej i ustawodawczej, wskazuje, że akceptuje on destrukcyjne zmiany w zakresie wymiaru sprawiedliwości zapoczątkowane przez obóz władzy od 2017 r. i stał się osobą zaufaną dla reprezentantów tych władz. W tej sytuacji należało uznać, że również udział w składzie Sądu odwoławczego sędziego X.2 Y.2 nie zapewniał, także w ocenie każdego postronnego obserwatora wskazanych okoliczności, prawa do sądu niezawisłego i niezależnego, ustanowionego ustawą w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym.

Przechodząc do Sędziego X.3 Y.3, to postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] września 1999 r. został on powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Przeworsku, gdzie orzekał w Wydziale Karnym. Z dniem 30 maja 2000 r. powierzono mu pełnienie funkcji kierownika Sekcji Wykonawczej tego wydziału, którą sprawował do 31 października 2002 r., z kolei z dniem 9 maja 2002 r. powierzono mu pełnienie funkcji Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Przeworsku, którą sprawował do 1 stycznia 2013 r. Od 20 czerwca 2010 r. pełnił funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w Przeworsku, którą sprawował do 31 grudnia 2012 r. W związku z reorganizacją sądownictwa, z dniem 1 stycznia 2013 r. został przeniesiony do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Jarosławiu, powierzono mu wówczas pełnienie funkcji Przewodniczącego XI Zamiejscowego Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Jarosławiu z siedzibą w Przeworsku, którą sprawował do 9 kwietnia 2014 r. Z dniem 1 stycznia 2015 r. został przeniesiony na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Przeworsku. Od 7 października 2016 r. do 5 października 2017 r. pełnił funkcję Zastępcy

Przewodniczącego II Wydziału Karnego. Od 30 września 2017 r. do 31 marca 2019 r. pełnił funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w Przeworsku. Powierzono mu także pełnienie funkcji Przewodniczącego II Wydziału Karnego tego Sądu na okres od 13 października 2017 r. do 31 marca 2019 r.

W tym okresie Sędzia X.3 Y.3 udzielił poparcia X.1 Y.1 kandydującemu do nowej KRS (I kadencji). Z dniem 1 kwietnia 2019 r. sędzia Y.3 został powołany przez Ministra Sprawiedliwości do pełnienia czynności administracyjnych w Sądzie Okręgowym w Przemyślu z jednoczesnym powierzeniem pełnienia funkcji Prezesa tego Sądu. Z dniem 1 maja 2019 r. Minister Sprawiedliwości delegował Pana X.3 Y.3 na czas nieokreślony do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Przemyślu. Postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] listopada 2020 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Przemyślu, gdzie orzekał w II Wydziale Karnym. Uchwałą NR [...] z dnia 19 kwietnia 2023 r. (z której wynikają przytoczone fakty, związane z drogą służbową sędziego), KRS przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie X.3 Y.3 do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie. W uchwale podkreślono, że o przedstawieniu Prezydentowi RP Pana X.3 Y.3 zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności: wnioski płynące z bardzo pozytywnej oceny jego pracy i kwalifikacji merytorycznych, dotychczasowe wieloletnie i różnorodne doświadczenie zawodowe, a także poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2023 r. Prezydent RP powołał X.3 Y.3 do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie. Mimo, iż zapewne znana była sędziemu uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego oraz krytyczne stanowiska, że KRS ukształtowana ustawą z 2017 r. nie jest organem niezależnym od władzy wykonawczej i ustawodawczej, udzielił on ponownie poparcia sędziemu X.1 Y.1, gdy ten był kandydatem na członka KRS II kadencji (informacje potwierdzające dwukrotne poparcie sędziego X.1 Y.1, dostępne są w domenie publicznej). W tej sytuacji stwierdzić należy, że okoliczności, w jakich sędzia wsparł kandydaturę sędziego X.1 Y.1 do nowej KRS wskazują na wyraz poparcia dla władzy wykonawczej oraz przeprowadzania przez nią niekonstytucyjnych zmian w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości, to z kolei może wzbudzić u postronnych

odbiorców uzasadnione wątpliwości co do niezależności składu orzekającego z jego udziałem od zewnętrznych czynników, w szczególności pośrednich lub bezpośrednich wpływów władzy wykonawczej. Sąd z jego udziałem był zatem nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pomimo tego, że część wymienionych okoliczności dotyczących kariery sędziowskiej sędziego Y.3 miała miejsce po rozpoznaniu niniejszej sprawy, to okoliczności poprzedzające jego awans do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie są wystarczające dla stwierdzenia, że udział tego sędziego w składzie Sądu Okręgowego w Przemyślu wpływa na stwierdzenie naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając na uwadze wszystkie podane okoliczności, dotyczące sędziów rozpoznających sprawę P.R. w postępowaniu apelacyjnym, jak również sędziego X.3 Y.3 zasiadającego w składzie Sądu Okręgowego w Przemyślu rozpoznającego sprawę w I instancji, stwierdzić należy, że rozpoznanie jej przez wymienionych sędziów, mogło wzbudzić w przekonaniu jednostek uzasadnione wątpliwości co do niezależności od czynników zewnętrznych składu sądu utworzonego z ich udziałem, w szczególności od bezpośrednich lub pośrednich wpływów władzy wykonawczej. Sąd taki był zatem nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W zaistniałej sytuacji, potwierdzającej wystąpienie wskazanej bezwzględnej przesłanki odwoławczej zarówno w postępowaniu przez Sądem I i II instancji, należało uchylić wyroki obu sądów i skierować sprawę do ponownego rozpoznania w I instancji przez Sąd Okręgowy w Przemyślu. Mając na uwadze okoliczność, że stwierdzone uchybienie Sądu Okręgowego w Przemyślu dotyczy wyroku tego sądu wydanego także wobec A.S., który nie wnosił apelacji od tego wyroku, a uchylenie tego wyroku jest dla niego korzystne, zgodnie z art. 439 k.p.k. należało uchylić w całości także wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Marek Pietruszyński

Małgorzata Gierszon

Barbara Skoczowska

[WB]

[r.g.]

